Analytik Štefec: Nebezpečný Sputnik? Nesmysl, Rusové jsou špička. Ale ostatním by klesly zisky

- CZ24 News | 14. února 2021

V prodeji vakcín je politika naprosto zásadní. Vojenský analytik Jaroslav Štefec tvrdí, že jde hlavně o zisky – kde se bude očkovat ruským Sputnikem, nebude se očkovat Pfizerem. Pochyby o účinnosti vakcíny z Ruska označil za nesmysly a zdůraznil, že v oblasti biotechnologií a chemie patří země mezi absolutní světovou špičku. Jejich vakcínu kromě toho už schválila Světová zdravotnická organizace jako vhodnou. A ta musela mít všechny potřebné údaje k dispozici. V rozhovoru vyzdvihl také důležitost našeho členství ve Visegrádské čtyřce.

Na summitu Visegrádské čtyřky prezident Maďarska János Áder vzpomněl na 30. výročí založení Visegrádské čtyřky a mluvil o ní jako o úspěšné. Český prezident Miloš Zeman také uvedl, že věří, že Visegrádská čtyřka bude nadále pokračovat ve své spolupráci, a že může jaksi dokázat své, když se spojí dohromady. Jak důležité je spojení ve Visegrádské čtyřce?

Jsem přesvědčen, že bude postupně hrát čím dál větší roli v celém středoevropském prostoru. A domnívám se, že se k ní postupně přidají i některé další země, například Rakousko. Je tady perspektiva jak v oblasti hospodářské spolupráce, tak v oblasti politického posílení vlivu menších zemí. Zejména ve spolupráci s Polskem, jehož váha je velmi výrazná v rámci Evropské unie a může určitým způsobem vytvořit opulentní skupinu vůči západní části Evropské unie, která dosud měla poměrně výraznou převahu.

A je zde určitá podpora také ze strany Spojených států, které, jak předpokládám, budou v mnoha ohledech potřebovat podporu právě zemí, jako je Visegrádská čtyřka, tedy východní části našeho

evropského prostoru, a bude do jisté míry toto sdružování podporovat.

Například slovenský ministr zahraničí řekl, že Visegrádská čtyřka nemá moc dobrou pověst, a že by rád k věcem přistupoval pragmatičtěji. Má Visegrádská čtyřka, podle vás, špatnou pověst? Souhlasíte s jeho slovy? A čím to je, pokud ano?

Já souhlasím, že má špatnou pověst – celkem logicky, protože naše země, tedy země Visegrádské čtyřky, patří do značné míry k zemím rebelským. To znamená, že naše pověst bude určitě ve srážce s názory takzvaných starých členů Evropské unie. Samozřejmě bude dosti výrazně odlišná v mnoha ohledech. Je to dáno zejména jiným historickým poválečným vývojem a naprosto odlišnou úrovní zkušeností.

Takže se domníváte, že ta špatná pověst, jak ji nazývá ministr, je způsobena tím, že někdy jdeme proti proudu?

Ne, jdeme svojí vlastní cestou. Není to proti proudu, ale máme svoje názory na některé konkrétní věci, které se týkají ilegální migrace, zbraňových zákonů nebo zemědělské politiky Evropské unie a podobně.

Je migrace součástí toho, co může způsobovat tzv. špatnou pověst Visegrádské čtyřky?

To je naprosto jednoznačné, protože my máme významné výhrady jak k vlastní migraci, tak i ke genderovým záležitostem a podobně. Nemyslím tím zrovnoprávňování žen a mužů, ale máme významné problémy s takzvanými právy menšin.

Považujete naše členství ve Visegrádské čtyřce za stále důležité a opodstatněné?

Určitě; a řekl bych za stále důležitější a opodstatněnější.

Kvůli čemu? Kvůli chování Evropské unie?

Ano, protože Evropská unie zcela jednoznačně v rámci covidové krize prokázala neschopnost prakticky cokoliv řešit. A teprve když se věci „vyřešily samy“ na národních úrovních, začala se stavět do role toho, kdo všechno zorganizoval, připravil a zajistil. A samozřejmě jediné, co umí, jsou další a další peníze. Stejně, jako tímto přístupem řešila i problém nelegální migrace z Turecka, se kterým nedokázala nic jiného, než mu nabízet peníze, peníze, peníze, ale nedokázala rázně zakročit a řešit problém hraničních států.

Této kritice čelí Evropská unie za poslední rok. Často slýchám, že Evropská unie se ukázala jako projekt do dobrých časů, ale v časech krizových není schopna adekvátně reagovat a v tomto smyslu selhala. S tím souhlasíte?

Ano, souhlasím. Naopak odsává peníze, které by bylo možné použít při řešení krizí úplně jiným způsobem. Dostává je pro chod vlastního aparátu a chová se stejně jako v časech klidu a míru – snaží se tyto peníze stahovat pod sebe a rozdělovat je podle vlastní úvahy. Ale státy mají různé potřeby podle toho, kde právě jsou, např. ohledně hranic Evropské unie, jiné potřeby má Řecko, jiné má Španělsko, jiné potřeby má Česká republika a jiné potřeby má Maďarsko. Brusel nerozlišuje, jede podle stále stejného vzorce, např. pro to, co potřebuje v současné době Řecko, je maximální podpora, a to i finanční, a tak podobně.

Co říkáte na diskusi, že český prezident Miloš Zeman neměl na summitu V4 roušku?

Předpokládám, že tam platila určitá pravidla, která byla nastavena, a jestliže prezident Zeman neměl

roušku, tak to bylo určitě něčím dáno. Navíc, pokud vím, on už je očkovaný.

Pokud vím, očkování nezajistí, že člověk nemůže vir šířit.

A předpokládám, že měl čerstvý covidový test. V tomto smyslu spíše riskoval on, než aby riskovali ti kolem něj. Je potřeba k tomu přistupovat v mnoha ohledech racionálně; někdy se k útokům na prezidenta Zemana používají záminky, které jsou směšné.

Některé země, např. Maďarsko a Rakousko, nakupují vakcíny i mimo Evropskou unii. Konají nezodpovědně, nebo jde o projev zmíněné neschopnosti Evropské unie?

Podle mého názoru je to jednoznačně problém neschopnosti Evropské unie. Kdyby Evropská unie nabízela seriózní a solidní řešení šitá na míru konkrétním státům, jejím reálným potřebám a zájmům, nemusí jít státy vlastní cestou, pokud by to nebylo nezbytné. A v tomto případě Evropská unie nenabízí žádnou přidanou hodnotu. Celkem logicky se hledají cesty, jak zajistit pro svoje občany vakcíny, léky, ochranné pomůcky, dostatek přístrojů pro případ kolapsu lékařské péče a podobně.

Velmi diskutovanou je ruská vakcína Sputnik V. Účinnost podle kritiků není prokázána, Rusko nepožádalo o kontrolu příslušný orgán Evropské unie a podle některých odborníků a politiků by neměla být používána, dokud kontrolou Evropského lékové agentury neprojde. Maďarsko je názoru opačného, premiér Andrej Babiš byl kvůli tomu jednat s tamním premiérem Viktorem Orbánem. Jak k ruské vakcíně přistupujete vy a nakolik se do obchodování s ní motá politika?

Politika je v tomto případě naprosto zásadní. Je to samozřejmě politika a zisky firem, které tuto vakcínu dodávají, to je zcela jednoznačné, protože kde se bude očkovat vakcínou Sputnik, tam se nebude očkovat vakcínou Pfizer nebo jen částečně, což znamená nižší zisky. Ti, kdo kladou podobné otázky, tak za prvé neberou do úvahy, že Rusko je v oblasti biotechnologií a chemie jedním z největších hráčů v rámci celého světa a jejich výzkum a vývoj patří zcela jednoznačně mezi absolutní světovou špičku. Stejně jako ve Spojených státech, je to odstartované na vojenských vývojích, ale tam, kam se dostali dnes, je ve světě málokdo. Čili tvrdit, že vakcína je podezřelá jen proto, že pochází z Ruska, a co přichází z Ruska, že je špatné, to je nesmysl a ti, kdo to tvrdí, jsou naprosto na rovinu hlupáci.

Další problém prý je, že vakcína není schválená v Evropské unii. To je nesmysl, protože tuto vakcínu certifikovala Světová zdravotnická organizace jako jednu z několika certifikovaných vakcín v současné době. Doložení vakcíny muselo být velmi precizní, jinak by ji necertifikovali, protože Světová zdravotnická organizace je dnes – a vrátily se do ní Spojené státy – velmi dobře hlídána ze všech stran. Uváděná účinnost u vakcíny Sputnik, tedy 97,5 procent, je podle mého názoru velmi dobře podložená.

I přesto, že vakcínu schválila Světová zdravotnická organizace, pochybujete o tom, jakým způsobem ji Rusko původně testovalo? Tedy, že bez klasických postupů začali očkovat lidi a čekali, co se stane? Nebo se domníváte, že byli preciznější?

Já si myslím, že byli daleko preciznější. Jestliže někdo říká, že nebyli, jde o nesmysl. Museli doložit Světové zdravotnické organizaci veškeré testy a vše, co na vakcíně proběhlo. Mají jednu obrovskou výhodu, že vakcína je v podstatě modifikací specifického typu vakcín, který se dost liší od Pfizeru a vývoj tohoto typu vakcín už probíhal mnoho let dopředu. Čili oni podle konkrétního viru pouze modifikovali vakcínu a celkem rychle se dostali k použitelné vakcíně. Navíc, jak se ukazuje, má

poměrně dost vysokou účinnost i vůči takzvanému jihoafrickému kmeni, o kterém se dnes hovoří jako o velké neznámé, o kterém se vůbec neví, co v podstatě udělá s lidmi, kteří se už nechali očkovat jinými vakcínami. Takže je to otázka.

Já ruskou vakcínu ale nijak zásadně nevyzdvihuji. Z mého pohledu je důležité, aby vakcíny fungovaly. Už jsem starší pán, takže se rád nechám očkovat účinnou vakcínou, ale nelíbí se mi, když se do objektivních faktů tahá ideologický nátěr, bez ohledu na to, vůči komu. Ať už je to vůči Pfizeru, kdy se mluví o mikročipech, které to obsahuje, nebo vůči ruské vakcíně, která je samozřejmě také špičková stejně jako Pfizer.

Zdroj: https://www.parlamentnilisty.cz